

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad discendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exordium

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126164)

dem pœnam & ignominiam inveniet, Prov. 6. v. 3. quando superveniet eis calamitas eorum, & dolores dividet furoris sui Dominus. Tum erunt sicut paleæ ante faciem venti, & sicut quisquilia, quam turbo dispergit, Job. 1. v. 17. 18 Omnes illi qui opera caritatis non exercuerunt, sed ingrati fuerunt & membra Christi non adjuverunt, tum

audient: Esurivi, & non dedistis mihi manducare. Sitivi & non dedistis mihi potum, Matth. 25. v. 41. & seqq.

Avertat id à nobis benignissimum Numen, per Dominum nostrum

Jesum Christum Amen.

* * *

Dominica XV. post Trinitatis.

Evangelium Matth. 6. v. 24. — 34.

EXORDIUM.

Cum Philistæi in prælio cum Israelitis commisso, arcam Dei cepissent, asportaverunt eam in Azotum, & intulerunt eam in templum Dagon: & statuerunt eum juxta Dagon. *Verum Dagon & arca Dei non convenit inter se.* Cumque surrexissent diluculo Azotii altera die, ecce, Dagon jacebat pronus in terra, ante arcam Domini, & tulerunt Dagon, & restituerunt eum in locum suum. Rursumque mane die altera confurgentes, invenerunt Dagon, & duæ palmæ manuum ejus abscissæ erant super limen: porro Dagon solus truncus remanserat in loco suo. *1. Sam. 5. 1. seqq.*

Hac in re Philistæi imago sunt omnium hypocritarum, & Pseudo-Christianorum, qui arcam Dei & idolum Dagon conjungunt, h. e. lucem & tenebras, Christum & Belial, Deum & Mammona conferentes, utrique servire volunt. Hoc fieri nunquam potest: neque enim dimidium modo cultum Deus sibi vendicat: sed *ex toto corde* ipsi serviendum est, Deuteronom. 6. 5. in justitia & sanctitate coram ipso, Luc. 1. 75.

Inveniuntur homines qui actiones suas mire exornant. Superbiam venditant pro Magnanimitate; *πονηρ, ἢ μωσὺν*, pro discendi cupiditate; Stultitiam pro simplicitate: luxuriam in ædificiis & vestibus, pro munditie & decore; prodigalitem pro liberalitate; avaritiam pro parsimonia: vindictæ cupiditatem pro severitate &c. Sic semper Dagon & arca Dei conjunguntur: sed die novissimo videbimus, quid sit inter justum & impium: & inter servientem Deo, & non servientem ei, Mal. 3. v. ult. Disperdet enim Deus omnia labia dolosa, Psal. 12. v. 4. & consilia cordium manifestabit, 1. Cor. 4. v. 5. Id cogitandum est, ut ita immaculatos nos custodiamus ab hoc seculo, Jac. 1. v. ult. quia amicitia hujus mundi inimicitia est Dei, quicumque ergo voluerit amicus esse seculi hujus, inimicus Dei constituetur. Jac. 4. 4. *9. 2. Cor. 6. v. 14. seqq.*

Hac de re Christus etiam disserit in prælecto Evangelio, inquiens: Nemo potest duobus Dominis servire: Aut enim unum odio habebis, & alterum diliget:

Uu

aut

aut uni adhærebit, & alterum contemnet.
Non potestis Deo servire & Mammonæ.

Nos absq; ulteriori præloquio ad ipsum Evangelium nos conferemus, tractaturi ex eodem:

I. Ἀνθρώπων λόγια, sive *notitiam nostri.*

II. Χριστοῦ ἰστορίαν, sive *notitiam Christi.*

J. J.

Exegetis.

DE Messia inter alia dicitur, quod gratia diffusa sit in labiis ejus, Psal. 45. v. 3. Quo ipso Regius Psaltes respicit Ministerium ejus, quod prædicando peregit, eoque innuit, tam præstantem Concionatorem fore Messiam, ut homines concionibus ejus audiendis non satiari possint. Quod & opere ipso comprobavit, cum Ministerium suum inchoavit, ubi homines obstupuerunt super doctrina ejus; erat enim docens eos, sicut autoritatem habens, & non sicut scribæ & Pharisei, Matth. 7. v. ult. Joh. 7. v. 46.

In hodierno Evangelio præclarum ejusdem exemplum habemus, ubi cælestis ille Orator gratiam labiorum suorum diffundit, & de nocentissima ventris cura Apostolos suos & nos omnes adeo dehortatur, ut quilibet hinc colligere possit, quod sit Orator eruditæ linguæ, cui neque Cicero, neque Demosthenes pares fuerint, neque palinam præripere possint, Esa. 50. v. 4.

Nos Ἀνθρώπων λόγια sive *notitiam nostri* hinc discemus, si spectemus:

I. *Neutralitatis fugam*, sunt enim qui cum Israelitis claudicant in duas partes, 1. Reg. 18. v. 21. putantes, Dei & Mammonis servitium simul consistere posse, sicuti de gentilibus quibusdam legitur, qui Deum

& diabolum simul coluerunt: interrogati, cur id facerent, responderunt: *Deum bonum colimus, ut nobis beneficiat, Deum malum, ne nobis malefaciat.* Hac de re dehortatur nos Christus, sub initium Evangelii, inquiens: Nemo potest duobus dominis servire.

Intelligendum hoc est, de dominis sibi invicem contrariis, qui diversis studiis assident. Quod si enim plurimi iisdem studiis tenentur, non repugnat quo minus iisdem fervire possimus. Concordia enim multos facit unum, ut Veteres dixerunt. Sed Dominis inter se dissidentibus, vel fidelissimus fervorum non ad palatum inservire poterit, ut exemplum Josephi respectu heri & heræ probat, Gen. 39. v. 7.

Hic velim probes te, mi Christiane! annon cultum tuum inter Deum & mundum partitus fueris, ut Deo & mundo simul servire volueris?

Hoc quilibet facile deprehendet, si modo accurate se examinet. Etsi enim omnes scimus, quid bonum sit, & quid Dominus requirat à nobis, Mich. 6. v. 8. tamen in ea persuasionem sumus, quod non adeo strictè mandatis Dei teneamur; sed Christianæ libertati non adversari, si in levioribus mundo adsimilemur, modo in gravioribus conscientiam nostram non læserimus, & s. ult.

Hoc ipso Regum mortalium sapientissimus Salomo infatuatus est. Principio enim non in animo habebat à Deo suo deisciscere: sed censebat, voluptatem illam, quam in terrenis vanitatibus quæreret, facile cum vera pietate consistere posse: sed scriptura meminit, quod fecerit, quod non placuerit coram Domino, 1. Reg. 11. v. 6.

Non